

DSOG

bladet

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Formandens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 4
DSOG's bestyrelse 6

Artikler og debat

Fra Historisk Arbejdsgruppe 9
Medicinhistorisk Quiz 12
Ottende afsnit af den Saxtorphske Samlings historie 12

DSOG-information

Novembermødet 15

Møder og kurser

Nordisk Urogynækologisk Arbejdsgruppe (NUGA) 18
Nordic Urogynecology Association (NUGA) Research Grant 18

DFKO

Nyt fra DFKO 20

FYGOklummen

Kære FYGO medlemmer 21
CTG-tolkning 21

5

Oktober 2010 • Årgang 31

Formandens klumme

I løbet af de seneste knap 10 år, er kandidatalderen for yngre læger næste halveret ved ansættelse i H-forløbet. Vi har også set den kliniske basisuddannelse afkortet til 1 år, mod 18 mdr. i turnus, og med 4 års reglen vil de fleste yngre læger kun have 1 introduktionsstilling ved indgang i H-forløb. Alt i alt: de uddannelsessøgende er langt mindre erfarne end hidtil.

FYGO har lavet en gennemgang af log-bøgerne i introduktionsforløbet, og her ser vi et billede af færre opnåede kirurgiske kompetencer.

Vi har altså en udfordring med dels mindre erfarne læger ved indgang i uddannelsen, og færre procedurer/indgreb udført undervejs i uddannelsen, i hvert fald når det gælder introduktionsuddannelsen.

Det vi ikke ved, er hvordan niveauet er for opnåelse af kompetencer i H-forløbene, og vi ved derfor heller ikke om de færdigtuddannede speciallæger, besidder færre kompetencer end tidligere. Men at de har haft kortere tid, til at opbygge klinisk erfaring på når de bliver speciallæger, det er uomtvisteligt.

I 1986 havde vi 69 fødesteder, i 2010 har vi 24. Vi har altså fået langt færre, langt større og langt mere subspecialiserede afdelinger at udanne på.

Vi ved ikke hvordan dette spiller ind på uddannelsen, og om vi uddanner et passende antal folk på en passende måde, hvis vi vil fremtidssikre.

Vi har altså brug for at vide mere, og DSOG's bestyrelse brugte i år august måneds strategiseminar, til at adressere problemstillingen. Først og fremmest står det klart at vi har brug for en ny dimensioneringsplan, og den vil vi få sat i værk med det samme. Vi har også brug for en undersøgelse af kompetencer opnået under hoveduddannelse på linie med den FYGO har lavet for introduktionsuddannelsen, og den søsættes snarest muligt.

Men vi har også behov for en bred debat i specialet, og her kommer hjemmesiden og lør-

dagens program til novembermødet ind i billedet.

I den kommende tid vil man kunne finde videreuddannelsesrelaterede spørgsmål i vores poll på hjemmesiden. Resultaterne af disse, skal sammen med de gode oplæg på novembermødet, danne grundlag for den konstruktive og spændende debat vi har brug for.

Så endnu engang: Læg hovedet i blød, diskuter med din kollega, og kom så til novembermødet og giv dit besyv med!

Charlotte Hasselholt Søgaard

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer
for medlemsbladet i 2010:

28. oktober/1. december

Husk at bladet kun kommer 6 gange
årligt, og vær opmærksom på forholdet mel-
lem deadline og udgivelsesdato.

Da kalenderen findes opdateret på DSOGs
hjemmeside, bliver den ikke
længere udgivet i trykt form.

DSOGs hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på e-mail til:

Lise Lotte Torvin Andersen
Organisatorisk sekretær DSOG
Overlæge Gynækologisk-obstetrisk
afdeling D, Odense Universitetshospital
E-mail: ll.torvin@dadlnet.dk

Annoncer sendes til: forlaget@dadl.dk

DSOG er medlemsblad for Dansk
Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til
presseloven: Lise Lotte Torvin Andersen

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion:
Lægeforeningens forlag

Annoncer: Lægeforeningens forlag
Annonceafdelingen, Tina Sperling
Telefon: 35 44 83 09. E-mail: ts@dadl.dk

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Charlotte Hasselholt Søgaard, Overlæge, ph.d
Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
Århus Universitetshospital, Skejby
Brendstrupgårdsvej 100, 8200 Århus
Telefon: 89 49 63 07
Privat: Hyldevej 5, 8240 Risskov
Telefon: 86 21 70 21. Mobil: +45 29 61 95 21
E-mail: charsoeg@rm.dk

Næstformand

Kresten Rubeck Petersen Overlæge, dr.med.
Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling D
Odense Universitetshospital
Telefon: 65 41 23 20 eller 29 64 71 97
E-mail: kresten.rubeck.petersen@ouh.region-
syddanmark.dk

Organisatorisk sekretær

Lise Lotte Torvin Andersen, Overlæge
Gynækologisk-obstetrisk afdeling D

Odense Universitetshospital
 Sdr.Boulevard 29, 5000 Odense C
 Telefon: 65 41 23 12
 Privat: Engvej 64, 5230 Odense C
 Telefon: 65912691. Mobil: +45 20 16 19 24
 E-mail: ll.torvin@dadlnet.dk

Kasserer

Charlotte Brix Andersson, Overlæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling,
 Ålborg Sygehus Nord, Reberbahn, 9000 Ålborg
 Telefon: 99 32 12 06
 Privat: Rolighedsvej 11, 9400 Nørresundby
 Telefon: 98 19 26 56. Mobil: 23 24 74 33
 E-mail: charlottea@dadlnet.dk .
 Bilag for rejserefusion m.v. bedes sendt til
 hjemadressen.

Videnskabelig sekretær

Anette Tønnes Pedersen, Overlæge, ph.d.
 Gynækologisk-obstetrisk Klinik
 Rigshospitalet, Juliane Marie Centret,
 Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 89 34
 Privat: Solhøjpark 19, 3520 Farum
 Telefon: 44 99 18 34. Mobil: 26 70 18 34
 E-mail: atp@dadlnet.dk

Bestyrelsesmedlem

Charlotte Floridon, Speciallæge
 E-mail: floridon@yahoo.com

Bestyrelsesmedlem

Elise Hoffmann Munk Nielsen, Reserverlæge
 Gynækologisk Obstetrisk afdeling
 Roskilde Sygehus, Roskilde Køgevej 7,
 4000 Roskilde sygehus
 Telefon: 46 32 32 00
 Privat: Nørrebrogade 164 a 5. sal, 2200 Kbh. N
 Telefon: 20 25 20 17
 Mail : Elisehoffmann@gmail.cm

Formand for FYGO

Marie Storkholm, Reserverlæge
 Gynækologisk Obstetrisk Afdeling
 Århus Universitetshospital, Skejby

Brendstrupgårdsvej 100, 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 63 80
 Privat: Ny Munkegade 66 8000 Århus C
 Telefon: 61 26 38 49
 E-mail: mariestorkholm@mac.com

Formand for DFKO

Flemming Sørensen , Speciallæge
 Greve midtby Center 14 G, 2670 Greve
 Telefon 43 60 19 21
 Privat: Knæhøj 1, 4000 Roskilde
 Telefon: 25 88 69 96
 E-mail: flemming@flemso.dk

Formand for undervisningsudvalget

Ellen Løkkegaard, afd.læge, ph.d
 Gynækologisk-obstetrisk afd. Hillerød Hospital
 Dyrehavevej 29, 3400 Hillerød
 Telefon: 48 29 62 49
 E-mail: ecl@hih.regionh.dk
 Privat: Damsholtevej 1, 2970 Hørsholm
 Telefon: 30 31 65 71
 E-mail: loekkegaard@dadlnet.dk

Formand for efteruddannelsesudvalget afventer

Webmaster

Peter Secher, Overlæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Ålborg Sygehus Nord, Reberbahngade,
 9000 Ålborg
 Telefon: 99 32 28 34
 Privat: Espedalen 31, 8240 Risskov
 Telefon:+45 61 30 13 62
 E-mail: secher@dadlnet.dk

Fra Historisk Arbejdsgruppe

Tilsyneladende voldte Quiz nr. 2 besvær. I hvert fald var det ikke alle, der havde den rigtige løsning, nemlig Erich Franz Bracht.

Lodtrækningen gav følgende vindere: Jørgen G. Berthelsen, Ulrik Sciøler Kesmodel og Vibeke Vestermark, som har fået tilsendt den sædvanlige, velfortjente bogpræmie.

Løsning på Quiz nr. 1 i DSOG-bladet nr. 4, 2010

Ved polycystisk ovariesyndrom forstår man en række heterogene former for ovariel dysfunktion, som patologisk-anatomisk oftest er kendetegnet ved forstørrede ovarier, som indeholder mange små cyster lige under overfladen.

Patienterne har anovulation og oligomenorrhoea eller amenorrhoea, hirsutisme, acne og seboré. Desuden er patienterne ofte overvægtige, men syndromet kan også ses hos kvinder med normal vægt.

Ved vaginal ultralydskanning finder man et karakteristisk billede af forstørrede ovarier med talrige 3-6 mm store follikler lige under overfladen. Årsagen til lidelsen er ukendt og næppe den samme i alle tilfælde af polycystisk ovariesyndrom (PCOS), som tidligere blev kaldt for Stein-Leventhals syndrom efter de to læger, der første gang beskrev tilstanden.

I november 1934 holdt de to læger Irving Freiler Stein og Michael Leo Leventhal et foredrag for General Association of Obstetricians and Gynecologists i New Orleans. I foredraget præsenterede de deres erfaringer med syv pa-

tienter, som de havde behandlet med bilateral kileresektion af ovarierne for amenorrhoea i forbindelse med polycystiske ovarier. Inden kileresektionen af ovarierne havde de forsøgt at behandle patienterne med forskellige endokrine præparater. Men da den hormonelle behandling ikke virkede, forsøgte de med operation på baggrund af den observation, at amenorrhoea-patienter, der havde fået foretaget biopsi af ovarierne, ofte igen fik menstruation.

Stein og Leventhals foredrag blev året efter publiceret i *American Journal of Obstetrics and Gynecology*: 1935;29:181-91.

Irving Freiler Stein blev født i Chicago den 19. september 1887. Han tog sin bachelor-grad fra University of Michigan i 1910 og blev læge fra Rush Medical College to år senere.

Efter at have uddannet sig ved Michael Reese Hospital i Chicago blev han ansat ved gynækologisk-obstetrisk afdeling, hvor han efterhånden steg i graderne og blev leder af afdelingen. Desuden blev han lektor ved Northwestern University.

Stein blev præsident for Chicago Gynecological Society og for The American Society for the Study of Sterility. Han døde den 11. oktober 1976 i en alder af 89 år.

Michael Leo Leventhal var som Stein også født i Chicago, men var en del yngre. Han blev født den 16. november 1901; han tog sin bachelor-grad fra University of Chicago i 1922 og blev læge fra Rush Medical College i 1924.

Han uddannede sig ved Michael Reese Hospital, hvor han var ansat under hele sin faglige karriere bortset fra en periode under Anden Verdenskrig, hvor han gjorde tjeneste ved den amerikanske hær ved felthospitaler i Afrika.

Michael Leventhal døde den 8. juli 1971.

Kilder:

1. Anders Nybo Andesen & Erik Ernst. Gynækologisk endokrinologi. I: Gynækologi, 3. udgave. Munksgaard Danmark: København 2005.
2. Harold Speert. *Obstetric & Gynecologic Milesto-*

nes. The Parthenon Publishing Group: New York & London 2000

3. Thomas F. Baskett. *Eponyms and Names in Obstetrics and Gynaecology*. RCOG Press: London 1998.

Løsning på Quiz nr. 2 i DSOG-bladet nr. 4, 2010

Den forløsningsmetode, der har navn efter Erich Franz Bracht, anvendes ved fødsel af et barn i underkroppræsentation. Når barnet er født til halsen, griber man om sædet og benene og løfter forsigtigt kroppen hen over moderens symfyse i en ve-pause. På den måde fødes barnets hoved, idet nakken anvender kvindens symfyse som omdrejningspunkt.

Det er vigtigt, at moderen ikke presser på det tidspunkt, da hovedet ellers kan blive født for hurtigt. Desuden kan det være vanskeligt at kontrollere hovedets fødsel, så der kan opstå læsion af fosterets cervikale medulla spinalis.

Manøvren blev første gang beskrevet af Erich Franz Eugen Bracht ved et foredrag den 4. oktober 1935 i Berlin ved et møde i det gynækologiske og obstetriske selskab. Tanken bag manøvren var at nedsætte manipulationen af fosteret til et minimum for at opnå en så høj grad af spontan fødsel om muligt.

I 1936 publicerede han et arbejde som sin forløsningsmetode i *Zeitschrift für Geburtshilfe und Gynäkologie* (1936;271:6-10), men gjorde sig ellers ingen anstrengelser for at udbrede kendskabet til metoden før under den internationale kongres for obstetrik og gynækologi i Amsterdam i maj 1938. Her viste han en film om manøvren og fortalte om sine erfaringer med 206 tilfælde, hvoraf ingen af børnene døde.

Efter denne præsentation tog man hurtigt metoden til sig i adskillige lande i både Europa og Sydamerika.

Flere undersøgelser viste, at forløsningsmetoden ad modum Bracht førte til en signifikant lavere perinatal mortalitet end de metoder, hvor fødselshjælperen var mere aktiv. Men på trods af dette blev metoden mærkværdigvis

ikke anvendt i hverken England eller USA. En forklaring på dette kan være, at ikke alle – som Erich Bracht – kunne se, at forløbet af en fødsel af et foster i underkroppræsentation blev bedre, når fødslen fik lov til at forløbe så spontant som muligt så længe som muligt uden indgriben.

Netop dette sidste var teorien bag Brachts manøvre. Men, som det er blevet anført: »The art of waiting is a difficult one, and not many obstetricians have either the courage or the patience to sit idly by whilst the breech delivers spontaneously; this becomes even more difficult if the impatient obstetrician has a century and tradition as well as the words and writings of all comtempary teachers behind him«.

Erich Franz Eugen Bracht blev født den 5. juli 1882 i Berlin, hvor faderen var læge. Han uddannede sig bl.a. i Freiburg, hvor ham kom med et værdifuldt bidrag til ætiologien og den patologiske anatomi ved rheumatoid myocarditis. Men efter at have bestemt sig for en uddannelse inden for gynækologi og obstetrik, fortsatte han sine studier i Heidelberg og Kiel, hvor han bl.a. blev elev hos Hermann Pfannenstiel.

I 1922 blev han udnævnt til ekstraordinær professor ved universitetet i Berlin, og desuden var han i to år leder af Charité Frauenklinik. Efter krigen blev han chef for den genopbyggede Provincial Frauenklinik i Berlin-Neuköln, som var byens største hospital for kvinder. Desuden fik han en stilling som konsulent i obstetrik og gynækologi for de amerikanske tropper i Tyskland.

I 1955 trak Bracht sig tilbage og helligede sig sin store interesse for antikke malerier og gamle japanske og kinesiske tryk, som han havde en stor samling af. Han døde i 1969.

Kilder:

1. Torsten Sørensen. *Personen bag navnet - Erich Franz Eugen Bracht*. www.dsog.dk/aktiv
2. Harold Speert. *Obstetric & Gynecologic Milestones*. The Parthenon Publishing Group: New York & London 2000

3. Thomas F. Baskett. Eponyms and Names in Obstetrics and Gynaecology. RCOG Press: London 1998.
4. Johannes E. Bock. Uregelmæssige fosterpræsentationer. I: Obstetrik. 2. udgave. Munkgaard Danmark: København 2005

Torsten Sørensen

Medicinhistorisk Quiz

Quiz nr. 1

Denne franske læges navn er knyttet såvel til afstanden mellem forsiden af symphysis pubica og gruben under femte lændehvirvels torntap (diameter externa) som til et såkaldt pelvimeter, som helt op til nyere tid er blevet anvendt til måling af den nævnte afstand for at få et mål for bækkenets størrelse.

Hvilken læge? Hvornår levede han?

Quiz nr. 2

I 1923 ville denne læge finde ud af, om der skete ændringer i vaginalcellernes udseende gennem cyklus. Han undersøgte derfor en række kvinder, hvoraf en havde c. cervicis uteri. Han fik derfor den tanke, at undersøgelse af vaginalceller kan bruges til at opspore tidlige stadier af livmoderhalskræft.

Hvilken læge? Hvornår levede han? I hvilket land blev han født, og til hvilket land emigrerede han?

Løsninger på quizzerne kan senest den 20. oktober 2010 sendes til e-post-adressen: torsten.soerensen@dadlnet.dk med angivelse af indsenderens navn og adresse af hensyn til fremsendelse af evt. bogpræmie.

Torsten Sørensen

Ottende afsnit af den Saxtorphske Samlings historie

Af Mogens Osler

I den ottende montre opbevares en række forskellige præparater, som demonstrerer medfødte misdannelser af fosterets hjerte, genitalier, urinveje samt herniedannelser m.m. Desuden findes her enkelte voksen-præparater efter maternelle dødsfald.

Der er flere præparater af fosterhertemisdannelser, men på grund af størrelsesforholdene er disse vanskelige at se klart i de udstillede præparater. Som eksempler kan nævnes: F 15: Deformitet af hjertet med kommunikation mellem ventriklene, hypertrofi af højre ventrikel og ductus Botalli samt ringe forsnævring af aorta ascendens og arcus aortae.

Et andet eksempel er F 16: Hjerte med forsnævring af aorta ascendens i hele dens forløb samt tillukning af dens udspring og formindskelse af v. ventrikels hulhed. Desuden udvikelse af a. pulmonalis og ductus Botalli.

Et eksempel på genitalmisdannelse er F 19, der har udviklede genitalier, således at en sonde går let op i blæren, men der er ingen adgang til vagina. Barnet er desuden mikrocephalt og har hareskår.

Blandt nyre- og ureter misdannelserne findes adskillige eksempler på hestekonyrer, cystenyre samt et præparat med dobbelt ureter til begge nyre (F30). Desuden et foster uden nyre (F39).

Præparterne med diverse herniedannelser er langt tydeligere at anskue på oversigtsbilledet (Figur 1).

Eksempel L: Hunligt misfoster med mangelfuld bugvæg; peritoneum danner en broksæk, hvori der findes lever og tarme. Der er sammenvoksning mellem broksæk og amnion nær placenta. Bækkenets venstre halvdel er udviklet, og der findes andre misdannelser.

Eksempel XXXXVI. Barn med fremfald af

Figur 1.

bugorganerne. Moderen var en 19-årig I-para, der fødte gemelli: A var en levende dreng på 1.300 g; B et misfoster født ved evolutio spontanea; bugfladen er dækket af amnion, bag hvilken man ser cor, hepar og intestinum tenuum. Underkstremiteterne er i abnorm stilling. B. 744/1940.

Der er desuden fem præparater med hernia diafragmatica.

Præparaterne efter maternelle dødsfald skimtes yderst til højre på øverste hylde i Figur 1.

NXX: Ruptura uteri i cicatrice efter sectio. Patienten var en 24-årig I-para, som i 1914 fik foretaget sectio på grund af fladt bækken. Fik et levende barn på 3.150 g (Meyer:chrom catgut i 3 etager). Puerperiet langvarigt, febrilt. Indlægges på grund af voldsomme smerter med chock, opstået 15 minutter efter, at hun på et lager havde løftet en tung kasse med æg. Yderst medtaget ved indlæggelsen, straks laparotomi, meget blod i peritoneum. Det frit liggende døde foster 3.050 g fremtrækkes på fod.

Placenta ligger under leveren. Uterus rumperet i forvæggen. Supravaginal amputation. Udskrevet rask B 974/1916.

OV: Hæmorrhagia cerebri. Patienten var en 37-årig I-para, der pludselig fik en svær toxæmi lige før fødslen; vandet gik, og der kom veer. Blev dybt bevidstløs halvanden time før indlæggelsen. Blev straks forløst med columklip og tang, Døde 3 timer senere uden at have haft kramper. Section: eclampsilever, oedema pulm., hæmorrhagia cerebri.

OVII: Lever fra pt. med eklampsi; var en 30-årig I-para, der havde haft toxæmi i 4 uger; blev indlagt efter et eklamptisk anfald; Stroganoff, spontan fødsel af dødt barn 2.300 g. Døde 17 timer senere uden at have været rigtig vågen. Sektion viste intet særligt udover leverlæsionen. A.1930.

Reference

Ingerslev, Mogens: Katalog over samlingerne i Museum Saxtorphianum. 1950.

DSOG - INFORMATION

Novembermødet

Amtssygehuset i Herlev og Domus Medica Arrangeret af DSOG's Efteruddannelses- udvalg

DSOG's efteruddannelsesudvalg byder med glæde velkommen til årets Novembermøde på Amtssygehuset i Herlev. Mødets temaer er hvad skal de kommende gynækologer eller obstetrikere kunne i fremtiden, hvor vi »kommer hele vejen rundt« både i relation til gynækologi og obstetrik, samt gynækologi & obstetrik versus »gynækologi eller obstetrik« – hvad skal uddannelsen fremover indeholde?

Vi kan med stolthed præsentere et spændende, alsidigt program med mange kapaciteter fra både ind- og udland.

I forbindelse med mødet afholdes også middag, fest, musik og dans i Domus Medica fredag aften, og som traditionen byder, vil der under middagen være en særlig indbudt fest-taler der underholder.

Efteruddannelsesudvalget byder alle rigtig hjertelig velkommen. Nedenfor ses detaljeret program samt praktiske oplysninger om CME, pris og tilmelding.

Program

Fredag 26. november

11.30-12.30	Registrering-udstilling-kaffe.
12.30-12.35	Velkomst ved EFU's formand, Ali Shokouh-Amiri, 1.reserve-læge, Odense
12.35- 13.15	Dargent's operation, radikal vaginal trachelektomi, Danny Svane, Overlæge, Rigshospitalet
13.15-13.35	Pause
13.35-14.15	Mikroinvasiv kirurgi i ambulanseregion, Lotte Clevin, Overlæge, Gentofte
14.15-15.00	Udstilling og kaffe
15.00-15.35	New trends in laparoscopic surgery, Anton Lngbrekke, Professor, Norway

15.35-16.10	Bariatric surgery: indications and reproductive outcomes, Roland Devlieger, Professor, Belgium
16.10-16.30	Pause
16.30-17.00	Ultralydsscanning af avanceret endometriose -anvendelse af ultralydsscanning af rectovaginale infiltrater med indvækst i tarmen, Anne Gisselmann Egekvist, Medicinsk Forskningsårstudierende, Skejby
17.00-17.30	Fertilitetsbevarende Kryobehandling, Erik Ernst, Professor, Skejby
19.00	Middag og fest i Domus Medica

Lørdag 27. november

Gynækologi & Obstetrik versus »gynækologi eller obstetrik« – hvad skal uddannelsen fremover indeholde?

Er vi ved at subspecialisere os væk fra at være et sammenhængende speciale med kvindesygdomme i centrum til at blive et opdelt speciale uden fælles mål og udfordringer? Har vi mulighed for at blive sammen som speciale under en strukturreform, der koblet med specialeplanlægningen sætter centralisering på dagsordenen i forhold til at sikre kvalitet og udvikling af spidskompetencer? Hvordan skaffer vi plads og rum til såvel basis som subspecialistuddannelse indenfor specialet?

Hvad er konsekvenser af »fast-tracks« dvs. afkortet basisuddannelse til 1 år (heraf har ca. 20 % ikke haft kirurgi), 4 års reglen, yngre H-læger? Hvilke kompetencer har den unge speciallæge?

09.30-10.00	Kaffe og brød
10.00-10.05	Velkomst ved Undervisningsudvalgets's formand, Ellen Løkkegaard, Hillerød
10.05-10.20	Hvad uddanner vi gyn/obs'er til i dag og hvad er der måske brug for 2020? Gitte Eriksen, Postgraduat Klinisk Lektor, Skejby

10.20-10.30 Hvad mener FYGO? Marie Storkholm, Formand for FYGO, Horsens

Subspecialisering i uddannelsen?

10.30-10.40 Gynækologi, Kresten Rubeck Pedersen, Overlæge, Odense
 10.40-10.50 Obstetrik, Morten Hedegaard, Klinikchef, Rigshospitalet
 10.50-11.00 Fertilitet, Anja Pinborg, Afdelingslæge, Rigshospitalet
 11.00-11.10 Gyn-Onkologi, Ole Mogensen, Professor, Odense
 11.10-11.20 Urogynækologi, Susanne Axelsen, Overlæge, Skejby
 11.20-11.30 Føtalmedicin, Olav Bjørn Pedersen, Overlæge, Skejby
 11.30-12.00 Pause
 12.00-12.15 Opsummering, Charlotte Søgaard, Formand for DSOG
 12.15-13.00 Panel debat om specialets fremtid. Ordstyrere: Charlotte Søgaard og Ellen Løkkegaard
 13.00-13.10 Afrunding.

CME

Mødet er af DSOG's efteruddannelsesudvalg godkendt til 6 CME point.

Mødegebyr

600,- kr. for deltagelse i mødet incl. Kaffe, sandwich og brunch.

500,- kr. pr person for deltagelse i middag og fest på Domus Medica.

1000,- kr. for deltagelse i både mødet og middagen.

Tilmelding

Tilmeldings- og betalingsfrist er fredag den 12. november 2010.

Tilmelding til både møde og middag sker via e-mail til Ali Shokouh-Amiri, Shokouhamiri_ali@yahoo.com, med kopi til Charlotte Brix Andersson, charlotte@dadlnet.dk, med oplysning om, hvilket dele af programmet man ønsker at deltage i. Endvidere anføres

navn, titel, arbejdsadresse og evt. navn på ledsager ved festen.

Samtidig overføres relevant beløb til DSOG's konto i Nordea Struer: 9617-6877674213.

Tilmeldingen er først gældende, når beløbet er indsat og der gøres opmærksom på at deltagerantallet i Domus Medica er begrænset.

Seniore medlemmer af DSOG kan deltage gratis i mødet, men opfordres i at tilmelde sig efter samme regler, med tydelig angivelse at »seniort medlem« af hensyn til navneskilt, forplejning.

Hvis man ikke har adgang til internet/e-mail, kan man tilmelde sig ved personlig henvendelse til:

Gynækologisk & Obstetriks afdeling D, Odense Universitetshospital, Sdr.Boulevard 29 5000 Odense C. Telefon 50 45 27 72.

Der gøres opmærksom på, at Domus Medica er blevet røgfri.

Mødet er anmeldt NSL

På Efteruddannelsesudvalgets vegne

Ali Shokouh-Amiri

1. reservelæge

MØDER OG KURSER

Nordisk Urogynækologisk Arbejdsgruppe (NUGA)

27. årsmøde, 21.-22. januar 2011, Bergen

Vi regner med at der kommer 200 og som sædvanlig bliver mødet både fagligt stimulerende og socialt vellykket! Vi har inviteret kendte udenlandske foredragsholdere, og både yngre og ældre nordiske kolleger kommer på podiet. Som tidligere år bliver der også hands-on workshops.

Program og øvrige informationer vil løbende kunne ses på www.nuga-info.org

Deadline for indsendelse af abstracts og for billig registrering er 19. november 2010.

Nordic Urogynecology Association (NUGA) Research Grant 15.000 €

The purpose of the NUGA-sponsored Research Grant is to fund the development of research in the field of urogynecology. The annual grant sum is 15,000.00 EUR to be awarded to one or more applicants who complete and submit the required application prior to the stated deadline. Active researchers and clinicians in good standing working in one of the five Nordic countries i.e. Sweden, Finland, Denmark, Norway and Iceland are eligible to apply for a Research Grant. Collaborative projects between centers in two or more of the Nordic countries will be given priority. Funding will include statistical analyses, tech support (i.e. sonograp-

her), laboratory studies, diagnostic studies (i.e. post treatment urodynamics), mailing and postage for questionnaires or other related material, and patient vouchers for transportation, meals, etc. Funding will not include travel, computer, meeting fees and related expenses, or equipment. Generally, scientists' salaries will not be funded, though very short periods of remuneration for specific tasks (e.g. to complete writing a dissertation or protocol) could be granted.

Applications must use the application form to be downloaded at www.nuga-info.org

Deadline for submission of deadlines is 19 November 2010. Enquiries regarding applications can be addressed to NUGA President, Søren Brostrøm at soren@brostrom.dk or +45-42454245

IMPORTANT DATES

Deadline for submission of abstracts is November 19th 2010

Deadline for low-fee registrations is November 19th 2010

Deadline for applications for the NUGA-sponsored Research Grant is November 19th 2010

Nyt fra DFKO

Gennem de sidste 10 år er kandidatalderen på de nye kursister halveret. Dette giver udfordringer for planlægningen af undervisningen af kursisterne, da de jo af gode grunde ikke har så stor erfaring som tidligere tiders kursister. Der er desuden et ønske hos mange i faget om tidlig subspecialisering.

Som praktiserende speciallæge kan det være svært at se, hvor vore arvtagere skal få deres uddannelse fra, så de vil være i stand til at overtage – og drive en speciallægepraksis. Med mindre at der indføres en periode i uddannelsen, hvor den unge læge er i speciallægepraksis. Dette har der været talt om gennem flere år – men der mangler stadig mange forhandlinger, før det kan implementeres i hverdagen.

Der er i den afsendte ansøgning om modernisering af specialet lagt op til, at dette er et emne, der skal tages med. Det er derfor ganske vigtigt at alle bidrager med tanker om, hvordan dette kan gøres. Jeg vil henlede alles opmærksomhed på novembermødet i DSOG på Herlev Hospital, hvor emnet om fremtidens uddannelse af speciallæger i gyn.-obs. diskuteres om lørdagen.

Næste møde i Gynækologklubben den 8. oktober på Hotel Hesselet i Nyborg

»Ovarietumorer. Hvordan skelner vi mellem den godartede og den ondartede udfyldning?«
Suzan Lenz og Claus Høgdall giver svarene!

Se priser og tilmeldings-vejledning på DFKO's hjemmeside www.gynaekologer.dk

Flemming Sørensen, Formand DFKO

Kære FYGO medlemmer

Nu nærmer efteråret sig og vi er allerede godt i gang med efterårets spændende kursusprogram – hold øje med opslag på hjemmesiden og i DSOG bladet.

Debatten om »de grønnere kursister«, som blandt andet kom godt i gang med Annemette Lykkebo's tankevækkende oplæg på vores internat i marts, er nu ved at brede sig. Hun præsenterede os for udviklingen blandt speciallets nye kursister, der gennem de sidste år er blevet yngre og »grønnere« kandidater. Det ser vi i FYGO som en positiv udvikling, der stiller nye krav til en revision af målbeskrivelsen for vores speciallægeuddannelse.

FYGO har færdiggjort en spørgeskemaundersøgelse, blandt speciallets nyansatte kursister. Undersøgelsen bekræfter, at der er flere nyansatte yngre kandidater, der har en knap så omfattende og bred operativ erfaring og færre obstetriske kompetencer, end dem med højere kandidatalder. Grønnere kursister vil medføre mindre erfarne speciallæger og dermed nye udfordringer for overgangen fra kursist til afdelingslæge – en problemstilling vi har fokus på.

Vi arbejder målrettet med at medvirke til revisionen af målbeskrivelsen og fremtidens krav til uddannelsen, emnet bliver i øjeblikket behandlet i DSOG's undervisningsudvalg og har også været på dagsordenen til DSOG's årlige strategiseminar. Vi er i FYGO glade for at opleve, at problemstillingen med fremtidens uddannelse nu for alvor er til debat i speciallet.

Det glæder os, at DSOG's efterårsmøde den 26-27/11 har fremtidens gynækologi og obstetrik som emne og har afsat lørdagen til et meget spændende program, med oplæg og diskussion af fremtidens speciallægeuddannelse. Der er lagt op til indlæg fra subspecialerne og paneldebat om hvordan speciallet ser ud i fremtiden.

FYGO vil gerne opfordre alle vores medlemmer til at komme og deltage aktivt i debat-

ten og ikke at forglemme den årlige fest i Domus Medica.

På bestyrelsens vegne
Marie Storkholm
Formand for FYGO

CTG-tolkning

Tid: 10. november 2010.

Sted: Afd. Y Skejby, Lokale: Gyn.
konferencerum.

Undervisere: Niels Ulbjerg, professor, overlæge,
Gyn. Obst. Afd, Skejby og Kirsten Schiøtt, Afd.
læge, Gyn.Obst. Afd., Horsens.

Pris: 200 kr. for FYGO-medlemmer
(500 kr. for ikke medlemmer).

Målgruppe: Prækursister og yngre kursister.

Deltagere: Max 30.

Tilmelding og kursusledelse: Ida Kirkegaard og
Christina Blach Sørensen.

E-mail til ida.kirkegaard@ki.au.dk med angivelse af navn og arbejdssted samt ved indsendelse af kursusgebyr på Konto Nr. 7391 6130049530.

Kursusplads fås efter registreret indbetaling og efter »først til mølle princippet«.

Tilmeldingsfrist og sidste indbetalingsfrist:
2. november.

Program kommer snart. Følgende emner vil blive behandlet: fosterfysiologi og asfyksi; forskellige CTG-mønstre; Skalp-Ph og/eller STAN?; hvornår skal der handles på abnorm CTG? Herunder vil en masse cases blive gennemgået og kursisterne vil få mulighed for selv at tolke CTG's med e-learningprogram.

Lægeforeningens Forlag
Postboks 2707
2100 København Ø

Retuneres ved varig adresseændring

Adressemærkaten er udskrevet
fra Lægeforeningens edb-register.
Adresseændringer m.v. bedes
meddelt til Lægeforeningen,
Medlemsregistreringen,
Kristianiagade 12,
2100 København Ø.

